

Predmet : Ovčara (Miroljub Vujović i dr.)
Okružni sud u Beogradu – Veće za ratne zločine
Broj predmeta :K.V. br.1/2003

Glavni pretres : 24. januar 2005.

Izveštaj : Nataša Kandić i adv. Dragoljub Todorović, punomoćnici oštećenih

Svedok Jovan Novković je na početku istakao da je tokom borbenih dejstava u Vukovaru bio na položaju pomoćnika za moral u jedinici kragujevačke brigade, LAD PVO, kojom je komandovao Jan Marček. Po njegovim rečima, u jedinici su vladali strah i nedisciplina, a jedini aktivni vojnik je bio komandant Marček. Po dolasku u Vukovar, prvo su bili smešteni u nekoj poljoprivrednoj zadrugi, da bi se nakon pet, šest do deset dana prebacili na Ovčaru. Uz njihovo komandno mesto, koje je bilo u jednoj zgradi na Ovčari, bila je smeštena kuhinja, a moguće je da je u blizini bilo baterija. Po rečima svedoka, tamo je bilo više skladišta (hangara) koja su bila udaljena 100 do 200 metara od njihovog komandnog mesta. Novković je istakao da su se jedine aktivnosti pred tim hangarima dešavale kada su zarobljenici autobusima doveženi na Ovčaru. Naime, jednog dana nakon prestanka borbi, oko podneva su stigli na Ovčaru autobusi sa zarobljenicima, a tu je bila i grupa vojnika. Svedok je iz znatiželje krenuo ka tom hangaru i zaustavio se na 20 do 30 metara. Video je izlazak zarobljenika iz autobusa i njihov ulazak u hangar. Po njegovim rečima, u grupi vojnika su bili pripadnici redovne vojske, grupa oficira, kao i grupa pripitih ljudi, koji su bili obučeni kao nevojska. U jednom trenutku svedoka je pozvao komandant Marček, koji je već bio u hangaru, i rekao mu da nastavi sa pravljenjem spiska zarobljenika iz hangara, koji je započeo neki vojnik. Spisak zarobljenika je pravljen tako što je on redom pozivao zarobljenike da priđu, a jedan vojnik je upisivao njihova imena. Nakon izvesnog vremena, jedan, dva ili četiri sata, došao je njegov kolega i Novković se vratio u komandu. Novković je u nastavku svedočenja rekao da misli da je i komandnat 80. motorizovane brigade, potpukovnik Vojnović bio na Ovčari. Po njegovim rečima, naoružana lica koja nisu bila pripadnici redovne vojske su pretili i nekorektno se ponašali prema zarobljenicima. Novković je dodao da je u hangaru bilo između 150 i 200 ljudi, da su vrata hangara bila otvorena i da mu ništa ne znači ime Mirko Gavrilović, pošto ne pamti imena. Svedok Novković je istakao da mu je Marček naredio da popisuje zarobljenike i dodao: «Čoveče, da me nisu pozvali, što bih ja bio tu? Novković je u nastavku svedočenja rekao da je za streljanje zarobljenika čuo sutradan, ali da niko o tome nije rado pričao. U tom periodu se stalno čula pucnjava, šenlučilo se i pucalo bezveze, tako da niko na pucanje više nije obraćao pažnju. Svedok je potom istakao da je optužene upoznao nakon završetka rata u Vukovaru, na proslavama oslobođenja, na koje je vozio potpukovnika Vojinovića. On je na tim proslavama upoznao Vujanovića i ostale komandire četa. Svedok Novković je dalje rekao:«Ja te koje sam upoznao u Vukovaru, oni su bili gospoda», a potom dodao da ne može da kaže da je bilo koga od njih video na Ovčari i da ih prosto ne može povezati s Ovčarom. Po dolasku vojne policije u hangar unutra su ostali samo vojni policajci i zarobljenici, a svedoka je Marček uzeo «pod mišku» i pozvao ga da izađu. Objašnjavajući kako su bili obučeni ljudi nevojničkog izgleda, Novković je istakao: «Ličili su mi na četnike», a potom dodao da ih je bilo između 20 i 30, da nisu imali vojničke kape, da su imali puške i nosili duge kose i brade. Svedok je istakao da je u hangaru bila jedna žena, ali ne zna da li je bila mlađa ili starija pošto je bila licem okrenuta prema zidu. Ispred hangara je bilo jedan, dva ili tri autobusa. Po njegovim rečima, u trenutku kada je on počeo da učestvuje u popisu, bilo je

popisano pet do šest zarobljenika. Na Ovčari je bilo vojnih vozila u pozadini gde je bila kuhinja njihove jedinice i dodao da je bilo i civilnih vozila, koja su čuvali pripadnici njegove jedinice. On je dodao da nije nosio šešir u tom periodu i da ga nosi samo uz civilno odelo.

Svedok Marko Crevar je istakao da je 1. aprila 1991. godine sa još dvanaest srpskih kolega napustio policiju nakon što je došlo do sukoba u Borovu između civila i policije. Nakon izvesnog vremena, koje je proveo u Negoslavcima, vratio se u Vukovar u avgustu 1991. godine, i to u ulicu Petrova gora. Po njegovim rečima, on je sa ostalim Srbima iz Vukovara bio u jedinici koja se „vodila kao TO Petrova gora“ i dodao da je ta jedinica delovala u okviru JNA. Svedok Crevar je istakao da je njih u početku bilo između 70 i 80, a da se kasnije taj broj povećao. Teritorijalci su išli sa vojskom, pošto vojska nije poznavala teren, a svedok je konkretno bio sa kapetanom Lukićem i održavao vezu između dve jedinice. Kasnije je prešao u štab Gardijske brigade JNA kod majora Tešića. Po njegovim rečima, teritorijalcima je komandovao Dušan Jakšić, kojem je bio nadređen Tešić, a potom Mrkšić. Komandiri četa TO su bili optuženi Vujović i Vujanović. Nakon prestanka borbi u Vukovaru, 18 i 19. novembra 1991. godine, počelo je da se radi na formiranju policijske stanice, a svedok je u tom periodu bio na Veleprometu i pokušavao je da prikupi informacije o nestalim Srbima iz Vukovara. U tom smislu, svedok Crevar je naglasio da je 18. i 19. novembra 1991. godine obavljao razgovore sa ljudima koji su dovoženi na Velepromet i dodao da je to činio samostalno i da mu to niko nije naredio. Svedok je istakao da je pored njega razgovore na Veleprometu obavljao Žigić, koji je pre rata bio inspektor za krvne delikte u vukovarskom SUP-u, pa je obavio i više razgovora. Objašnjavajući proceduru na Veleprometu, istakao je da su ljudi dolazili na Velepromet iz centra grada autobusima, a da su nakon izvesnog vremena sa Veleprometa transportovani za Srbiju. Svedok je razgovore sa njima obavljao u dvorištu, ali i u kancelariji koju je koristio. Po njegovoj proceni tamo je tih dana bilo nekoliko hiljada ljudi. Naglasio je da je na Veleprometu bilo puno pripadnika vojske. Svedok je naveo da je imao saznanja da su ljudi iz vukovarske bolnice prebačeni u kasarnu, pa je iz znatiželje otišao tamo da vidi ko su ti ljudi. Po njegovim rečima, zarobljenici su bili u autobusima koje je obezbeđivala vojska i niko nije mogao niti da izađe iz autobusa niti da uđe u njih. On nije ni sa kim komunicirao i jedino je čuo pogrdne reči. Svedok je istakao da poznaje optužene koji su iz Vukovara i dodao da misli da nikoga od njih nije video kod kasarne. Svedok je potom rekao da je nakon godinu, dve saznao da su zarobljenici iz bolnice završili na Ovčari, gde su kasnije i pronađeni njihovi leševi. Po njegovim rečima, u vukovarskom SUP-u nikada nije pokrenuta istraga o tim događajima. Svedok je naglasio da mu je nekoliko dana pre pada Vukovara Jakšić rekao da je smenjen sa mesta komandanta teritorijalaca, a već idućeg dana je čuo da su na Jakšićevo mesto postavljeni optuženi Vujović i Vujanović. Po njegovim rečima, on je kasnije čuo da je major Šljivančanin smenio Jakšića, ali ne zna da li je to tačno. Nakon što mu je predložen deo iskaza iz istrage u kojem je rekao da je na Veleprometu rađena trijaža i da su neka lica za koja se sumnjalo da su činili zločine odvođena u hangar broj II, svedok je rekao da je to tačno, da su Žigić i on određivali ko će ići u taj hangar i da su nakon razgovora ta lica transportovana za Srbiju. Svedok je istakao da je tih dana imao sukob kod hangara broj II sa nekim pukovnikom, koji je pitao zašto odvajaju zarobljenike u hangar. Svedok je istakao da je teritorijalac Pero Miljanović ubio dvojicu zarobljenika sa Veleprometa. Nakon toga svedok je potvrdio deo iskaza iz istrage u kojem je rekao da se kod kasarne obratio Šljivančaninu rečima: «Šljivo, nije to bolničko osoblje», misleći na zarobljenike iz bolnice koji su bili u autobusima, na šta mu je ovaj odgovorio da će te zarobljenike voditi u Srbiju i da su oni u nadležnosti JNA, a ne

TO. Svedok je istakao da nije viđao Vuju tih dana na Veleprometu, pošto je Vujo bio ranjen krajem oktobra, a on ga je lično posetio u Beogradu na VMA u novembru.

Fond za humanitarno pravo